

یک فعال کارگری:

بدون امنیت شغلی،

از مزد شایسته هم خبری نیست

یک فعال کارگری از میزان افزایش مزد کارگران برای سال ۱۴۰۴ انتقاد کرد. «حسین حبیبی» عضو هیات مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور در گفت‌وگو با ایلنا با انتقاد از مصوبات مزدی شورای عالی کار گفت: انتظار می‌رفت دولت چهاردهم و شخص وزیر کار و همچنین اعضای شورای عالی کار در جهت تامین امنیت‌مزدی کارگران اقدام کنند. انتظار داشتیم دستمزد کارگران در سال ۱۴۰۴ متناسب با سید معیشت واقعی افزایش یابد که این انتظار برآورده نشد. او افزود: اعضای شورای عالی کار که متشکل از نمایندگان دولت و کارگرو کارفرماست، حتی به سید معیشتی که خودشان با دامام حلاطه کاری‌ها مبلغ ۲۴ میلیون تومان تصویب کردند که سید واقعی هم نبود، پایبند نماندند. رقم دستمزد از نصف سید معیشت هم کمتر به تصویب رسید، حال آنکه هزینه‌های واقعی زندگی چیزی بیش از ۵۰ میلیون تومان است. به گفته حبیبی، انتظار می‌رفت در این شرایط تورمی چنین دستمزد ناچیزی امضا نشود و این انتظار از نمایندگان کارگری هم بود اما واقعیت این است تا امنیت شغلی و حق اعتراض نباشد، از دستمزد عادلانه و شرافتمندانه هم خبری نیست. این فعال کارگری در توضیح بیشتر گفت: کارگانی که امنیت شغلی ندارند، هیچ زمان دستمزد شایسته نخواهند داشت؛ فرقی هم نمی‌کند چه دولتی یا چه وزیری سر کار باشد لذا قبل از هر چیز، باید امثال دادنامه‌های ۱۷۹۹ هیات عمومی دیوان عدالت اداری که منجر به افزایش قرار دادهای موقت و استثنای کارگران شده ابطال شوند. او اضافه کرد: کارگران باید برای ابطال دادنامه ۱۷۹۹ دیوان عدالت با تمام توان مطالبه‌گری کنند. اگر کارگران از امنیت شغلی برخوردار باشند می‌توانند در نگاه‌نهایی دستمزد دست به مطالبه‌گری موثر بزنند و شورای عالی کار نیز قادر نخواهد بود دست به تصویب دستمزدی بزند که یک چهارم هزینه‌های زندگی را تعیین نمی‌کند. به اعتقاد حبیبی، بر خورداری از دستمزد شایسته و قانونی در گروی تامین امنیت شغلی و احیای قرار دادهای دائم کار است که به چانه‌زنی و مطالبه‌گری و قدرت بی‌انجامد او تکیه کرد تا چانه‌زنی و اعتراض صغنی نباشد، دولت و کارفرما هیچ زمان و در هیچ شرایطی حق قانونی کارگرو را نمی‌دهند.

■■■■

فعال صنفی باز نشستگان:

متناسب سازی باید روی پایه حقوق اعمال شود

یک فعال صنفی بازنشستگان گفت: انتظار ما این بود که تا قبل از پایان سال گذشته، اشکالات متناسب سازی بر طرف و معوقات چندماهه پرداخت شود. به گزارش ایلنا، بدالله فرجی در ارتباط با متناسب سازی سه مرحله‌ای و شیوه اجرای آن گفت: متناسب سازی اجرا شده در سال ۱۴۰۳، ایرادات بسیار داشت؛ از جمله اینکه افزایش متناسب سازی روی پایه حقوق بازنشستگان اعمال نشده است. در فیش حقوقی بازنشستگان، مبلغ متناسب سازی که رقم آن ناچیز و معمولاً زیر یک میلیون تومان است، به عنوان یک آیتیم جداگانه آمده است. او ادامه داد: ماه‌ها صبر کردیم تا تامین اجتماعی این افزایش را روی پایه حقوق اعمال کند که متأسفانه سال به پایان رسید و این اتفاق نیفتاد. در سال جدید که قرار است ۴۵ درصد به حداقل مستمری و ۳۲ درصد به اضافه رقم ثابت به سایر سطوح افزوده شود، به باز هم متناسب سازی خارج از پایه مستمری قرار گرفته است. فرجی خطاب به مدیر عامل تامین اجتماعی گفت: با تورم فعلی که هزینه‌های زندگی روز به روز بالا می‌رود، بازنشستگان در رنج و عذاب هستند. خواسته ما این است که به قول‌های خود در مورد پرداخت معوقات پایبند بمانند.

این فعال صنفی بازنشستگان با بیان اینکه «خوشبختانه تامین اجتماعی معوقات مراکز درمانی و داروخانه‌ها را پرداخت کرده»، تصریح کرد: فقط معوقات بازنشستگان باقی مانده و انتظار داریم این معوقات نیز سر وقت پرداخت شود. قول داده بودند معوقات متناسب سازی در فروردین قبل از پرداخت حقوق واریز شود لذا باید به این قول عمل کنند ضمن اینکه باید در احکام حقوقی جدید مبلغ متناسب سازی روی پایه مستمری قرار بگیرد. سپس افزایش مستمری ۱۴۰۴ اعمال شود تا کل دریافتی بازنشستگان مشمول افزایش شود و بیش از این ضرر نکنند. فرجی تأکید کرد که در شرایط فعلی مستمری بازنشستگان کفاف هزینه‌های یک هفته را هم راه نمی‌دهد و لذا در چنین شرایطی، باید در فروردین ماه این دو اتفاق بیفتد، هم معوقات را بدهند و هم متناسب سازی را روی پایه حقوق بگذارند.

■■■■

زمان ثبت نام وام ۵۰ میلیونی بازنشستگان کشوری مشخص شد

مدیر عامل صندوق بازنشستگی کشوری اعلام کرد که ثبت نام اینترنتی برای دریافت وام ضروری بازنشستگان و وظیفه گیران کشوری از تاریخ ۱۷ فروردین ۱۴۰۴ به مدت یک ماه آغاز خواهد شد. به گزارش اکوایران، حجت اله میرزایی در این خصوص گفت که با همکاری بانک عامل، مبلغ وام ضروری به ۵۰ میلیون تومان افزایش یافته تا به بهبود شرایط معیشتی بازنشستگان و کاهش فشارهای اقتصادی بر آنها کمک کند. او افزود که فرآیند ثبت نام به صورت اینترنتی از طریق درگاه خدمات الکترونیک صندوق بازنشستگی کشوری انجام خواهد شد و جزئیات تکمیلی در خصوص نحوه ثبت نام، شرایط دریافت و زمان واریز وام از طریق همین درگاه اطلاع رسانی خواهد شد. طبق این گزارش، وام ضروری با مبلغ ۵۰ میلیون تومان، کارمزد ۴ درصد و بازپرداخت ۶۰ ماهه در سال ۱۴۰۴ به مراجر اجرا در خواهد آمد. مدیر عامل صندوق بازنشستگی کشوری در پایان ابراز امیدواری کرد که این اقدامات حمایتی، بخشی از مشکلات معیشتی بازنشستگان را کاهش دهد و افزود که این صندوق همچنان به دنبال اجرای طرح‌های حمایتی برای ارتقای رفاه بازنشستگان است.

انتشار گزارش اخیر انجمن بین المللی تامین اجتماعی (ایسا) درباره وضعیت هرم سنی جمعیت و اصلاحات صندوق های بازنشستگی در کشورهای آسیایی که پنجره جمعیتی آنها مانند اتحادیه اروپا در حال بسته شدن است، برخی کارشناسان را به این باور رسانده که حجم بحران آتی به نحوی است که سیاست‌هایی مانند خصوصی سازی صندوق ها و افزایش سن و سابقه تاهر سطحی، دیگر نمی تواند جوابگوی بحران این صندوق ها باشد و راه حل های پیچیده تری برای بحران ناترازی صندوق های بازنشستگی در ایران و منطقه آسیا لازم است. به گزارش ایلنا، از آنجا که در جریان بحران سال آتی کسری صندوق ها، این گونه اصلاحات کماکان ضروری است، در رابطه با سیاست های پیشنهادی مربوطه سراغ «حسام نیکوپور» کارشناس صندوق های بازنشستگی و مدیر کل اسبق موسسه عالی پژوهش های تامین اجتماعی رفتم تا نکات کلی حوزه اصلاحات تامین اجتماعی را از زبان وی بشنوم.

■■■■

یکی از موضوعاتی که در سال های اخیر به عنوان پیشنهادی برای برون رفت از چالش ها و بحران و روشکستگی صندوق های بازنشستگی مطرح شده، بحث ادغام صندوق های بازنشستگی است. هر چند دولت ها و مسئولان صندوق های بازنشستگی از توضیح شفاف این پیشنهاد می گریزند اما این موضوع در پیش نویس اولیه برنامه هفتم توسعه آمد و سپس رد شد. آیا در شرایط فعلی صندوق های کشور، این ایده می تواند به صندوق ها کمک کند؟

ما در کشور ۲۱ صندوق بازنشستگی داریم که ۷۵ درصد سهم جمعیتی و مالی این صندوق ها در دست سازمان تامین اجتماعی است. ۹۸ درصد جمعیت کل بیمه شدگان متعلق به چهار صندوق از این ۲۱ صندوق است که شامل تامین اجتماعی، بیمه اجتماعی روستاییان، صندوق کشوری و صندوق بازنشستگی نیروهای مسلح است. مابقی صندوق های بازنشستگی کشور جمعیت حدود ۲ درصدی دارند که با این تصویف و حجم، اصلا صندوق محسوب نمی شوند.

در همین ۴ صندوق مهم و اصلی، صندوق بازنشستگی کشوری مثل صندوق فولاد یک صندوق بسته بوده و تعداد بازنشسته آن از تعداد شاغل حق بیمه پر از آن کمتر است. این صندوق سالانه فقط ۳۰۰ هزار میلیارد تومان از بودجه سنواتی دولت را می خورد و باید برای پرداخت حقوق بازنشستگان آن از بیت المال برداشت و این حجم بالا که باید صرف فقر زدایی و بودجه اقدامات زیرساختی و کارهای عمرانی می شد، باید صرف بازنشستگان و شاغلان قدیمی خود شود. این بازنشستگان هم کسانی نیستند که تصور کنید مبلغی امدادی و حمایتی باید به آنها داد، بلکه شاغلین سابقی هستند که حق خود بابت بازنشستگی و سال ها کسورات پردازی را طلب می کنند.

در صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر با وجود شش میلیون نفر جمعیت روستایی قابل پوشش، تنها ۲ میلیون نفر پوشش داده شده که اصلا کافی نیست. در چنین شرایطی سازمان تامین اجتماعی تنها صندوقی است که هنوز روی پای خود ایستاده و جوړ چندین گروه شغلی و درآمدی دیگر را نیز کشیده است. این صندوق در شرایطی گرفتار شده که به دلیل اثباتش بدهی دولت و کارفرمایان، ناچار برای پرداخت عیدی بازنشستگان خود، باید اوراق بهادار را به جای بدهی

گزارش

اشتغال دولتی به حالت اشباع رسید

کاهش سهم دولت در بازار کار ایران

سهم بخش خصوصی از اشتغال در پاییز ۱۴۰۳ به بالاترین میزان خود در ۱۴ سال گذشته رسیده است.

به گزارش اکوایران، آخرین داده‌های مرکز آمار نشان می‌دهد تعداد شاغلین بخش دولتی در ۱۴ سال گذشته به کمترین میزان خود رسیده و از آنجایی که سهم بخش دولتی در سال‌های اخیر در حال کاهش بوده، به نظر می‌رسد اشتغال در این بخش تقریباً اشباع شده است. در این دوره، سهم اشتغال در بخش خصوصی در بازه‌ای بین ۸۱.۷ تا ۸۴.۱ درصد متغیر بوده است. روند کلی این دوره نشان دهنده تثبیت نسبی سهم اشتغال در هر دو بخش است. سهم بخش دولتی نیز در این دوره بین ۱۸.۳ تا ۱۲.۹ درصد در نوسان بوده است، به‌طور کلی، تغییرات چشمگیری در این بازه مشاهده نمی‌شود و نسبت اشتغال در بخش خصوصی و دولتی تقریباً ثابت مانده است.

بین سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰، روند افزایش سهم اشتغال بخش خصوصی ملموس تر بوده، به‌ویژه از سال ۱۳۹۸ به بعد، سهم اشتغال در بخش خصوصی از ۸۴.۸ به ۸۵.۶ درصد در

برون رفت از بحران صندوق های بازنشستگی با حذف معافیت های بیمه ای شرکت های دولتی

تامین اجتماعی نباید دولتی یا خصوصی شود

از دولت بگیرد و در این شرایط، باید در بازار آن اوراق را تنزیل کند تا به بخشی از پول خود برسد! سود این اوراق نیز ارزش اوراق را پایین آورده و به جیب این و آن در بازار می‌رود! جالب اینجاست که سود ناشی از عملیات تنزیل اوراق بهادار نیز دوباره به جیب دولت می‌رود. پس در چنین شرایطی ادغام صندوق ها اصلا موضوع اصلی و کارگشایی صندوق های بازنشستگی کشور نیست و اگر اثری هم داشته باشد، در نهایت تأثیری روی این حجم از مشکلات خاص ندارد!

با این اوصاف، اصلی ترین راه حل برون رفت صندوق های بازنشستگی و به ویژه تامین اجتماعی از بحران را چه می‌دانید؟

اصلی ترین موضوع در شرایط اضطراری فعلی که نه دولت پول کافی برای تادیه بدهی خود دارد و نه می‌توانیم منتظر نسخه‌های بلندمدت شویم، این است که انبوه‌بخشودگی ها، تخفیف ها و معافیت ها نوشته و نادوخته بیمه‌ای شرکت های دولتی در اسرع وقت ساماندهی شود.

این ساماندهی به چه معناست و منظور از انبوه بخشودگی ها چیست؟

ما حجم بسیار زیادی از بخشودگی، معافیت

نباید گذاشت تامین اجتماعی دولتی یا خصوصی شود! اجتماعی بودن تامین اجتماعی، کل بار معنایی این صندوق است و از این معنای اجتماعی باید حفاظت کرد تا نهاد همیاری حفظ شود

و تخفیف بیمه داریم که روی افراد و شرکت ها و روی شخصیت های حقیقی و حقوقی اعمال شدند. در روزگاری حجم این معافیت ها، بخشودگی ها و تخفیف ها به چشم نمی‌آمد اما در شرایط بحرانی فعلی، ارقام قابل توجهی هستند. این موضوع بسیار حیاتی و مهم است و مابقی اقداماتی که در برنامه هفتم توسعه به منظور اصلاحات صندوق های بازنشستگی و تامین اجتماعی آورده اند، کمترین اثر را در قیاس با این اقدامات اساسی دارد. دولت برای نجات صندوق های بازنشستگی و به ویژه تامین اجتماعی لازم نیست سن و سابقه بازنشستگی را بالا ببرد. حتی فرمول پرداخت مستمری نیز نیاز به تغییر ندارد. کافی است همین معافیت های بیمه‌ای مختلفی که برای گروه های متنوع درج کرده از سوی دولت لغو شود. در آن شرایط اصلا دولت نیازی ندارد که سهم همان سه درصد خود در تامین اجتماعی را از جیب پرداخت کند. هر چند از نظر قانونی دولت موظف است همه دیون خود را صندوق تامین اجتماعی پرداخت کند اما تنها پاسر و سامان دادن به وضعیت بی حساب و کتاب معافیت های بیمه‌ای، کار درست پیش می‌رود.

رقم ۱۲۰ هزار میلیارد تومانی بدهی شرکت ها و واحدهای دولتی و خصوصی در ماه های اخیر از سوی برخی کارشناسان و مدیران تامین اجتماعی مطرح شده است. این رقم در زمان مدیریت سابق تامین اجتماعی حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بود. آیا شرکت های ما در شرایط فعلی تاب آوری پرداخت این حجم از بدهی را دارند؟

دو نکته در این زمینه وجود دارد. اول اینکه این ۱۲۰ هزار میلیارد تومان بدهی برآوردهی تامین اجتماعی است و هنوز بدهی قطعی نیست. برآوردهی بودن یک بدهی به این معناست که کل این بدهی برای تامین اجتماعی تبدیل به پول نمی‌شود. نکته دوم این است که کارگاه های بخش خصوصی با شنیدن این جملات نباید بترسند. در ماه های اخیر از سوی برخی کارشناسان و مدیران تامین اجتماعی مطرح شده است. این رقم در زمان مدیریت سابق تامین اجتماعی حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بود. آیا شرکت های ما در شرایط فعلی تاب آوری پرداخت این حجم از بدهی را دارند؟

دو نکته در این زمینه وجود دارد. اول اینکه این ۱۲۰ هزار میلیارد تومان بدهی برآوردهی تامین اجتماعی است و هنوز بدهی قطعی نیست. برآوردهی بودن یک بدهی به این معناست که کل این بدهی برای تامین اجتماعی تبدیل به پول نمی‌شود.

نکته دوم این است که کارگاه های بخش خصوصی با شنیدن این جملات نباید بترسند.

حساب نکردن پول این خدمات است که به معنای دست بردن در این صندوق هاست.

باید پذیرفت در اقتصاد هیچ غذای رایگانی وجود ندارد و حساب نکردن یک بدهی اثر خودش را در جای دیگری می‌گذارد. در واقع کسی که معافیت بیمه‌ای دریافت می‌کند، این معافیت را از دولت به عنوان هدیه نمی‌گیرد، بلکه از جیب مردم به دست می‌آورد و اثر آن در قالب تورم دوباره از جیب من و شما خواهد رفت. پس اگر که دولت با افزایش حقوق کارمند و کارگر به خاطر بار تورمی مخالفت می‌کند، باید با افزایش معافیت ها، بخشودگی ها و تخفیف های بیمه‌ای به ویژه در بخش دولتی نیز مخالفت کند.

در چنین شرایطی و با وجود تحولات جمعیتی، مهاجرت نیروی کار جوان و پیری جمعیت، وضعیت صندوق ها با تادیه همین بدهی ها بهتر می‌شود و تامین اجتماعی به زندگی بازمی‌گردد؟

مسئله اول ما اصلا پیری جمعیتی نیست. ما هنوز در پنجره جمعیتی قرار داریم و مدتی طول می‌کشد تا عوارض پیری جمعیت سراغ ما بیاید. حتی اصلاحات پارامتری سن و سابقه و کاهش مستمری نیز اولویت نمایابد باشد. تنها با ساماندهی معافیت های بیمه‌ای و حذف بخشودگی و تخفیف بیمه‌ای بسیاری از کارگاه های بدهکار نزدیک به دولت، ما می‌توانیم تا سال ها از افزایش سن و سابقه بازنشستگی یا مدیریت کاهش مستمری پرداختی بی‌نیاز شویم. این میزان رقم معافیت ها و بدهی ها و بخشودگی کارگاه های دولتی به حدی است که

حذف آن تا چندین سال می‌تواند تامین اجتماعی را در زمینه کسری هزینه های درمان، دارو، عیدی، متناسب سازی و سایر کسری ها تامین کند و صندوق را به شرایط نسبتاً بهتر یک دهه قبل ببرد. چرا **صندوق تامین اجتماعی برای شما اهمیتی بیش از سایر صندوق های بازنشستگی کشور دارد و صرفاً همین صندوق از نظر شما لازم است که حفظ شود؟**

واقعیت این است که تامین اجتماعی بزرگترین و تنها نهادی است که در نتیجه مشارکت مردمی باقی مانده است. در تامین اجتماعی مردم خودشان به خودشان کمک می‌کنند. باقی نهاد هایی از این دست با تغییر کردند یا از بین رفته اند.

مردم در تامین اجتماعی ماهانه ۶۸ هزار میلیارد تومان پرداخت می‌کنند تا ۶۵ هزار میلیارد تومان به بازنشستگانش حقوق و مستمری برسد. وقتی در عمل به این فرآیند نگاه کنید، متوجه می‌شوید که هیچ دخالت دولتی در آن وجود ندارد. تنها مدیریت آن دولتی باقی مانده است. تامین اجتماعی مانند یک جریزه تنها و بکر باقی مانده که برخی طمع آن را دارند که این یکی را هم نابود کنند. به همین دلیل باید از تامین اجتماعی و نهاد این سازمان مردمی که از مشارکت میلیون ها انسان عادی تشکیل شده و متعلق به مردم است، صیانت و پاسداری شود. در این هرج و مرج اقتصادی و دولتی شدن همه چیز و دست اندازی های بخش خصوصی و دولتی، مردم خود ریسک ها و درمان خود را پوشش می‌دهند. انبوه کارگرانی که ۳۰ سال حق بیمه می‌پردازند و شواشی تا آخر عمر یک عمل جراحی نکنند، هزینه های درمان مردم را پرداخت می‌کنند. چنین پدیده عجیب و خارق العاده‌ای که محصول تمدن بشری است، ناشی از یک همبستگی اجتماعی است و این همبستگی فقط در این نهاد حفظ شده و لازم است آن را حفظ کنیم. نگذاریم دولتی یا خصوصی شود و با همین ماهیت به کار خود ادامه دهد! اجتماعی بودن تامین اجتماعی، کل بار معنایی این صندوق است و از این معنای اجتماعی باید حفاظت کرد تا نهاد همیاری حفظ شود.

در اقتصاد هیچ چیز رایگانی وجود ندارد و حساب نکردن یک بدهی اثر خودش را در جای دیگری می‌گذارد. کسی که معافیت بیمه‌ای دریافت می‌کند، این معافیت را از دولت نمی‌گیرد بلکه از جیب مردم به دست می‌آورد

روند افزایش اشتغال در بخش خصوصی احتمالاً در آینده نیز با سرعت کمتری ادامه خواهد یافت، مگر اینکه سیاست های جدیدی در حوزه اشتغال و بازار کار اتخاذ شود. در نهایت، سیاست گذاران می‌توانند با اتخاذ تدابیر مناسب، تعادل پایدار میان بخش های خصوصی و دولتی در بازار کار ایجاد کنند تا اشتغال پایدار و با کیفیت تری در کشور شکل بگیرد.

توسعه کسب و کارهای کوچک و متوسط، افزایش سرمایه گذاری در بخش های تولیدی و خدماتی و رشد استارت آپ ها از جمله عواملی هستند که سهم اشتغال در بخش خصوصی را افزایش داده اند. بحران های اقتصادی، تحریم ها و تغییرات سیاست های ارزی نیز در تغییر ترکیب اشتغال بین بخش خصوصی و دولتی تأثیر گذار بوده اند.

پرداختی هایی که از قبل کار کارگزاران به دست می‌آورد، بپردازد و به عدالت اقتصادی نزدیک تر شود.

به اعتقاد این اقتصاددان، دستمزد فقط یکی از عوامل به شمار می‌آید که باید به آن توجه کرد تا رفاه اجتماعی به وجود بیاید و به عدالت اجتماعی دست یابیم.

طایر در پاسخ به این پرسش که چگونه افزایش دستمزد دهانجر به تقویت قدرت خرید کارگران و کاهش فاصله با نرخ تورم خواهد شد، گفت: طی بیش از ۱۵ سال گذشته از وضعیت اقتصادی خوبی برخوردار نبودیم. میزان رشد اقتصادی به طور میانگین کمتر از یک درصد بوده است، چون رشد اقتصادی نداشتیم و در مقابل تورم های سنگین داشتیم و در بسیاری از سال ها میزان حداقل دستمزد متناسب با نرخ تورم رشد نکرده است. در چنین شرایطی قدرت خرید مطلوب برای طبقه حقوق بگیر و دستیابی به یک سطح رفاهی قابل قبول، دشوار است.

به اعتقاد وی، اکنون شکاف بین دستمزد و تورم بسیار زیاد است و هر چه کارگران و کارفرمایان در تعیین این نرخ دستمزد همدلی داشته باشند، مکانیزم ها و قوانین اقتصادی موضوع دیگری است.

طایر یادآور شد: اگر رشد مستمری طی این مدت داشتیم، بدون شک تورم بسیار کمتری نیز تجربه می‌کردیم و افزایش دستمزد ها با فاصله کمتری از تورم تعیین می‌شد و امروز می‌توانستیم بگویم که وضعیت طبقه کارگر بهتر شده است.